

Resum d'activitats, 2022

desembre, 2022

Índex

- Resum 2022
- Política Territorial: Qui estima Menorca, no la destrueix
- Socis: sumant esforços en la protecció de Menorca
  - Fòrum Ets Menorca: treballar en xarxa
  - Voluntariat: dedicar temps, aprendre i passar-ho bé!
- Molí, Atenció ciutadana i botigues: contacte amb la ciutadania
- Educació Ambiental: conèixer el nostre entorn, estimar-lo, protegir-lo
- Centre de Recuperació de Fauna: manteniment de la biodiversitat zoològica de l'illa
- Es Viver de plantes: jardineria sense problemes pel medi ambient i fàcil de mantenir
  - Grup de Botànica
- Custòdia Agrària: agricultura i conservació ambiental es donen la mà
- Medi Marí: treballant per una mar més saludable

El 2022, en resum:

- Any de debat i mobilitzacions per la massificació turística.
- Els grans hotels de Son Bou, qüestionats.
- Llei de la Reserva de Biosfera, una esperança pendent del Parlament.
- La conservació marina avança, però amb moltes resistències.

- 1.503 persones associades al GOB Menorca.
- 83 noves afiliacions en 2022: pràcticament una cada 4 dies.
- 155 persones amb acord de voluntariat actiu.

- 3.700 persones participants en 92 activitats públiques.
- 1.857 alumnes participant de 101 activitats d'educació ambiental.
- 103 joves participant de 6 activitats de lleure.

- 37 finques amb acord de Custòdia Agrària.

- 1.300 animals atesos al Centre de Recuperació de Fauna.

- 20.000 planters d'horta ecològica servits.
- 10.000 plantes adaptades i aplicades a jardineria sostenible.
- 500 arbres de fruita de varietat local distribuïts.

Política Ambiental: qui estima Menorca, no la destrueix

L'ordenació del territori es troba a la base de gran part de la problemàtica ambiental de Menorca. Per això, la política ambiental és una línia de treball fonamental dins el GOB, es dedica a fer un seguiment de tota la planificació que es porta a terme i que condiona tant el futur del territori com el consum de recursos. Es tracta de preveure els impactes de les activitats humanes i promoure alternatives orientades cap a la sostenibilitat.

Ordenació del Territori

Pla Territorial Insular: Estudi de les successives versions i presentació de propostes de millora. Reunions de coordinació. Participació a debat públic.

Comissió Tècnica Assessora d'Urbanisme. Assistència a les reunions.

Llei Reserva de Biosfera. Participació en un Diàleg públic i a les reunions del Consell Social de la Reserva de Biosfera.

Massificació turística: 5 xerrades i 3 excursions públiques. Reunions sobre inspecció turística.

Agroturisme Torre Vella: Correspondència per conèixer el destí final de les piscines il·legals i altres infraccions. Presentació de Reclamació davant el Consell de Transparència i Bon Govern i preparació de Contenciós Administratiu per la negativa municipal a deixar veure l'expedient.

Hotels Son Bou: Petició de revisió de la llicència de segregació i agrupació de parcel·les a l'haver incorporat zones verdes com a parcel·la edificable. Xerrada pública a Alaior i a Maó.

ILP Avui per demà. Recull de signatures i presentació al Parlament. La proposta de Llei serà debatuda en els pròxims mesos.

Escrits i/o al·legacions: S'han presentat un bon nombre d'escrits a les diferents administracions públiques en relació a: Disciplina urbanística, Urbanitzacions, Aigua, Pesca, Ports, Mobilitat, Massificació, Residus, Caça, Fauna, Contaminació,

Divulgació: Notes de premsa i atenció als mitjans de comunicació durant tot l'any. Cicle de taules rodones conjuntes amb l'Ateneu de Maó.

Recursos naturals

Caça: Assistim a la reunió del Consell de caça de Menorca i proposam millores.

Energia: Reunions amb promotors de parcs fotovoltaics, eòliques marines, empreses que apliquen reconversions, administracions públiques, Plataforma pel clima. Anàlisi per estalvi energètic, energies netes, biomassa,

Aigua: Al·legacions al clavegueram incomplet de Cala Llonga i al creixement urbanístic. Proposta amb altres entitats per portar aigua depurada del nord a l'Albufera des Grau. Excursió sobre consum de la gespa en jardineria.

Altres reunions o actes

Assistència a trobades sobre Agenda Urbana, Directrius Estratègiques de Menorca, Mobilitat, Parc Natural, Grup d'Acció Local Leader, Turisme, Menorca Talaiòtica, Aeroport, Triodos,

Dedicació de personal contractat

La dedicació a aquesta àrea és 1,16 persones.

Socis: sumant esforços en la protecció de Menorca

El moment actual presenta noves amenaces i reptes per al medi ambient a Menorca. La problemàtica de l'aigua potable, la protecció de la costa, les alternatives ecològiques agrícoles i ramaderes, l'educació ambiental, la protecció de la biodiversitat... són temes que no es poden deixar de banda.

Tots fem falta per seguir endavant. Ara és quan menys podem aturar-nos; al contrari, cal fer més, més força per poder dur a terme nous projectes. Gràcies als socis podem participar activament en la defensa de la naturalesa i la sostenibilitat de Menorca. Donen independència i credibilitat a l'associació.

1.503 persones associades

durant aquest any (a 15/12) hem tingut 83 altes, 1 soci cada 4'5 dies!, i 32 baixes (13 morosos, 13 voluntat pròpia, 3 motius econòmics, 2 per defunció i 1 fora illa).

Celebració 45 anys

Edició d'una camiseta d'estiu amb motius marins de *La Menorca que estimam*, obra de l'artista Magda Triay.

Concurs de fotografia La Menorca que Estimam. 106 participants i 319 fotografies presentades al concurs. Reunió del Jurat per escollir els 3 primers premis. Divendres 25 de novembre inauguració de l'exposició i entrega dels guardons.

Elaboració d'un vídeo sobre els 45 anys del GOB Menorca i difusió per xarxes i campanya de captació de nous socis.

Premi Pere Prats de Medi Ambient. Reunió del Jurat per escollir la persona guanyadora. Acte d'entrega del premi a Jaume Pons Bagur, veterinari per la seva tasca en favor de la fauna silvestre accidentada.

Participam del Festival Aglaia, al concert celebrat el maig, amb una paradeta informativa i captació de nous socis.

Xarxes socials i difusió

Facebook: 8.171 seguidors. Twitter: 5.079 seguidors. Instagram 3.886 seguidors.

Pàgines web: 92.480 visites a www.gobmenorca.com i 9.282 a english.gobmenorca.com

Llistes de correu: 2.436 destinataris (6.866 comptant campanya territori) i 176 destinataris web en anglès.

Prensa, ràdio i altres: atenció a tots els mitjans de comunicació. Programes de ràdio: setmanal a Onda Cero, quinzenal a la SER i a ràdio Es Castell.

Gestió interna i coordinació

63 Reunions internes: 1 Assemblea Interinsular, 1 Junta Directiva Interinsular, 2 Assemblees Insulars, 6 Junta Directiva, 6 Comissió Permanent i 47 Comissió Executiva.

Comptabilitat: Declaracions anuals i trimestrals Hisenda. Tancament comptable 2021 i auditoria, visita de l'auditor 3 dies. Contractació i inici auditoria 2022. Inici nova comptable.

Informàtica: Llista de difusió WhatsApp de notícies del GOB. Manteniment de les dotacions informàtiques segons les necessitats de l'equip tècnic.

Mudança a un nou magatzem i formació a tot l'equip de Riscos Laborals.

Dedicació de personal contractat

La dedicació a aquesta àrea és 0,21 persones.

Fòrum Ets Menorca: treballar en xarxa

Una Xarxa d'Entitats sense ànim de lucre i no governamentals que fa feina per enfortir el teixit associatiu, difondre els seus valors, aconseguir el ple reconeixement públic i institucional a la seva tasca i incidir en el dia a dia de la societat menorquina.

Coordinació i difusió

12 reunions de Junta i 2 Assemblees. Mostra d'Entitats de Menorca, celebrada a Sant Lluís el 15 d'octubre.

Voluntariat: dedicar temps, aprendre i passar-ho bé!

155 persones

amb acord de voluntariat actiu. Entrevistes a nous voluntaris. Seguiment voluntariat en general: s'han revisat i valorat aspectes de voluntariat a totes les àrees.

Voluntariat europeu:

CES 2022: Procés de selecció i previsió d'arribada de 4 voluntaris/es. Gestió i tutorització de 4 CES. Cerca i gestió d'un segon pis i el pis ja existent. Creació d'un nou rol de comunicació. Burocràcia, formació i acompanyament. Seguiment del dia a dia. Tancament, memòries i justificació. Procés de selecció CES 23/24.

Molí, Atenció Ciutadana i botigues: contacte amb la ciutadania

El Molí del Rei és la seu principal del GOB a Menorca. Allotja les oficines de l'associació, un punt d'informació sobre temes ambientals i territorials i una botiga. S'hi realitzen exposicions, reunions i actes diversos i la torre de l'antic molí fariner es pot visitar. A més, comptam amb un espai al Mercat del Claustre on es poden trobar els materials editats que, a la vegada que donen una informació de qualitat sobre el medi ambient, contribueixen al sosteniment de les activitats que realitzam.

Locals i fires

Molí del Rei: obert al públic durant l'horari d'oficines, aplicant les mesures sanitàries, matins de dilluns a divendres de 8:30 a 14:30. A partir de la nova normalitat, recuperam l'horari de capvespres, de dilluns a dijous de 17:30 a 20 h. Augment significatiu de les vendes respecte al mateix període de l'any anterior.

Claustre del Carme: atenció al públic de la botiga de dilluns a dissabtes de 10 a 13:30 h, en total 625 hores oberta gràcies a les 10 persones voluntàries que s'han ocupat d'atendre la botiga. Augment significatiu de les vendes respecte al mateix període de l'any anterior.

3 Fires i Mercats: Mercat de Sant Antoni, a Maó, del 15 al 17 de gener, 26 hores de presència al carrer gràcies a 11 persones. Festa del Llibre, a Maó 22 i 23 d'abril, 20 hores de presència al carrer gràcies a 8 voluntàries. Augment significatiu de les vendes. Fira Producte Local, a Lluçmaçanes, el 4 de juny, 9 hores de presència al carrer gràcies a 3 voluntàries.

Cessió i ús sala d'actes: 1 xerrada sobre La crisi dels pol·linitzadors, a càrrec de Pau Enric, investigador en el projecte Life 4 Pollinators, amb l'assistència de 32 persones. Al Fòrum ETS Menorca per jornades formatives.

Dedicació de personal contractat

La dedicació a aquesta àrea és 1,05 persones. Fins el mes de novembre s'ha comptat amb una persona gràcies a un projecte de SOIB.

Educació Ambiental: conèixer el nostre entorn, estimar-lo, protegir-lo

L'educació ambiental i, en general, la divulgació de la naturalesa, ha estat un dels objectius principals del GOB des de la seva fundació ara fa més de quaranta anys. Des dels seus inicis fins a dia d'avui, el més important ha estat sumar veus cap al paradigma de la sostenibilitat. L'experiència vivencial sempre ha estat la millor arma per remoure consciències.

Oferta Educativa

Curs 21/22: Difusió de l'Oferta Educativa. 91 activitats amb centres escolars: 7 Visitam un lloc, 2 el Repte de l'Aigua a Menorca, 25 l'Hospital d'animals, 8 En Taques, 13 Coneguem el nostre Entorn, 2 Anam d'Excursió, 7 Na Mordala, 8 Na Bresca, 5 La Posidònia, un submón de vida, 8 L'aigua és vida, què en saps?, 4 Per no perdre l'energia, 2 Plantes Parc Rubió. En total 1.675 alumnes de 40 centres.

Conta contes a l'espai públic, ajuntaments: Conta contes de Na Mordala per l'ajuntament de Mercadal i conta contes de Na Bresca a l'ajuntament de Ferreries, en el marc del dia del llibre.

Observadors del mar: 21 activitats amb 3 centres diferents. La meitat de mostreig d'arena i la meitat d'anàlisi a l'aula, treballant en dues platges diferents, Son Bou i Algaiarens. En total 420 alumnes.

Curs 22/23: Revisió i elaboració de la nova oferta educativa. Difusió als centres escolars.

Activitats de lleure

Colònies d'estiu: 4 activitats del 26 de juny al 17 de juliol. Disseny, preparació del contingut pedagògic i activitats complementàries dins les colònies. Preparació de materials pedagògics i logístics. Formulació dels equips de monitor/es, contacte i coordinació amb la casa i equips logístics (cuina, manteniment). Preparació ruta. Reunions informatives amb les famílies. En total 97 infants i joves.

Estol, grup de joves: Creació i consolidació d'un grup de joves de 15 a 19 anys, amb funcionament durant tot l'any. Es treballa des de l'autogestió (eines de consens i participació), i es vehicula amb l'educació amb valors, l'educació emocional i l'educació ambiental com a pilars. Es realitzen dues trobades de capvespre i una sortida de cap de setmana sencer al mes. A més de campaments de primavera i estiu.

Formació i sortides

Excursions Talaiòtiques: difusió i inscripcions de 10 activitats programades del 17 de gener al 4 de desembre. Visites als poblats i jaciments de Ses Roques Llises, Son Catlar, Trepucó i Trebalúger, Calescoves, Cala Morell, Binisafullet -nocturna-, Torre d'en Galmés, Basílica de Torelló i Cornia Nou, Cova des Coloms i la Naveta des Tudons. En total 810 participants. Coordinació amb el Consell Insular i amb les empreses de transport.

Curs de formació ambiental La Tardor a Menorca: 12 participants a les 28 hores de curset orientat a donar una visió general dels valors naturals de Menorca, el paisatge, la geologia, les plantes, els bolets i la fauna.

Altres

XOC: Col·laboració quinzenal al suplement educatiu del Diari Menorca durant el curs escolar.

Dones interactives: Projecte de col·laboració amb l'associació Filosa i l'escola d'adults Joan Mir i Mir. Es van realitzar tres activitats amb dones adultes marroquins en procés d'alfabetització. Una al Molí i les altres dues en medi obert. En projecte consistia en ajudar a la integració a a gener xarxa local a les usuàries i enllaçar amb la vinculació amb projectes de voluntariat. Van participar aproximadament 30.

6 xerrades sobre el GOB, qui som què feim? A les aules de la Universitat Oberta per a Majors (UOM) de Maó, Alaior, Ciutadella, Es Castell, Ferreries i Sant Lluís.

Dedicació de personal contractat

La dedicació a aquesta àrea és 1,21 persones.

Centre de Recuperació de Fauna: manteniment de la biodiversitat zoològica de l'illa

El Centre de Recuperació de Fauna Silvestre té com a propòsit contribuir a la conservació de la biodiversitat zoològica de Menorca per mitjà de l'assistència a la fauna accidentada o en perill. A la vegada, també condueix en paral·lel una tasca educativa i de conscienciació ciutadana d'important rellevància.

Les instal·lacions disposen d'un conjunt de gàbies, algunes d'elles de dimensions reduïdes, que confereixen un ambient aïllat on els animals accidentats poden fer el repòs que necessiten durant el seu procés de recuperació, però també hi són presents dues gàbies de vol destinades a la rehabilitació d'aquelles aus que necessitin d'amplis espais per poder muscular i recuperar la seva capacitat de vol. Tanmateix, també hi ha gàbies adaptades per aquells animals que, pel tipus de lesions irrecuperables que presenten, viuen de forma permanent al Centre de Recuperació. Altrament, en dues basses artificials es mantenen les tortugues d'espècies al·lòctones que no poden ser alliberades en espais naturals de l'illa, i una tercera bassa destinada a la conservació d'amfibis. Per últim, hi ha una sèrie de terraris on es mantenen de manera temporal les tortugues de terra que han conviscut en captivitat i que són entregades per què puguin ser tornades en llibertat.

Assistència fauna

S'han atès 1300 animals, dels quals: 124 són rapinyaires, 38 són exòtics, 467 tortugues de particulars que les tenien en captivitat. Destaquen 1 àguila peixatera, 17 milans, 5 soters, 5 arpelles, 1 xòric petit, 2 pingdais, 4 baldrítges petites, 6 baldrítges grosses, 2 marts, 10 ratapinyades, 4 serps balques, 5 tortugues d'aigua i 1 tòtil.

Es realitzen 6 sessions de necròpsies per la veterinària del COFIB. S'efectuen dues actuacions de rescat de postes i cabots de calàpet a piscines d'hotels de Menorca i es reubiquen en indrets apropiats per què puguin acabar correctament el procés de metamorfosi.

Voluntariat i formacions

43 jornades de voluntariat per a ajudar en el manteniment

3 Formacions presencials sobre polls i cries (una a Maó i dues sessions a Ciutadella) totes elles efectuades al maig, a inicis de la temporada de cria de moltes espècies d'animals

37 voluntaris que participen en la cria de polls i cries durant l'estiu, resultants de les formacions impartides.

14 Alliberacions amb voluntariat

Una miloca al barranc de Son Fideu. Un milà a la finca de custòdia des Tudons i un altre a les instal·lacions del Centre per voluntaris. 4 juvenils de xòric a Serra Morena, retornats a la zona on tenien el niu. Alliberament col·lectiu de 15 mussols al Toro. 2 òlibes a la finca de custòdia de Binissaida Vell.

Apadrinaments

40 apadrinats al Centre i 20 animals apadrinats per particulars.

Xarxes social i difusió

El Centre de Recuperació té 2167 seguidors a Facebook, que es gestiona per part del voluntariat.

Elaboració de la memòria de 2021 i difusió pública.

Entrevistes a IB3 sobre la col·laboració amb el projecte de "Diversitat i possibles impactes dels ectoparàsits sobre les aus de Menorca" (14/02), sobre les actuacions de rescat de calàpets a piscines (29/03) i reportatge del programa *Reduce tu huella* (12/08) sobre la feina que es fa al CR.

Educació ambiental

Jornada de portes obertes (05/06) amb la participació de més de 150 persones. 25 activitats amb escoles. Visitem l'hospital d'animals.

Obert al públic: durant els mesos d'estiu, s'han obert les portes del centre de recuperació al públic per què la gent pogués visitar les instal·lacions i, així, mitjançant una visita guiada, informar de les principals causes i amenaces que pateix la fauna menorquina, observant de ben a prop els diferents animals accidentats presents al centre. En total, 1.800 persones han visitat les instal·lacions.

Dedicació del personal contractat

La dedicació és de 0,66 persones. A més de les 2 persones a jornada completa contractades directament pel COFIB i la col·laboració directe d'un veterinari.

Es Viver de plantes de Menorca: jardineria sense problemes pel medi ambient i fàcil de mantenir

Es Viver Plantes de Menorca pretén donar idees i eines per orientar la jardineria cap a un model amb baix consum d'aigua, sense plantes invasores i sense químics contaminants. Es Viver produeix en ecològic planta autòctona de Menorca o adaptada al clima mediterrani, dissenya i manté jardins sostenibles i també sistemes de depuració d'aigües residuals amb planta aquàtica.

Atenció al públic i venda de plantes

Obertura al públic: tot l'any de dilluns a dissabte de 10 a 13:30 h. Seguim amb una tendència ascendent en quant a vendes, esperant acabar l'any amb un increment d'un 42% respecte a l'any anterior. 20000 planters d'horta, 10000 plantes i 500 arbres de fruita servits a particulars i professionals.

Jardineria i filtres verds

S'ha incrementat el nombre de clients de jardineria, fins a 43.

Parc Rubió: Execució feines de manteniment habituals. Coordinació amb el personal del Parc i l'Ajuntament.

Instal·lacions i recursos

Hem seguit renovant i millorant les instal·lacions: S'ha posat el comptador per a poder emprar aigua de la xarxa si fa falta i s'ha construït una caseta de fusta de 18 m² per a servir de magatzem. S'ha instal·lat un cartell per anunciar el disseny i manteniment de jardins i s'han habilitat 150 m² més d'espai per encabir planta produïda. Adquisició d'una furgoneta nova.

Voluntariat

El Viver compta amb dues persones del programa de voluntariat europeu CES, i un grup fluctuant de 6 persones voluntàries més.

Difusió, sensibilització i xarxes social

1100 seguidors a Facebook i 992 seguidors a Instagram.

Dedicació de personal

La dedicació és de 5,5 persones. Acabam l'any amb 4 persones contractades. A més de 2 ajudants, fins maig i octubre, gràcies al finançament del SOIB.

Grup de Botànica

Inventaris florístics a finques de custòdia

9 sortides a finques per a la realització dels inventaris de valors naturals a les finques de Binibò, es Molí de Baix i Sant Josep.

Sensibilització

1 excursió per conèixer les plantes del puig de sa Torre (16/10) amb la participació de 50 persones.

1 reunió del grup de coordinació.

Custòdia Agrària: agricultura i conservació ambiental es donen la mà

Conscients de l'impacte que té l'agricultura i la ramaderia sobre el territori, el qual pot variar des de perjudicial i contaminant fins a positiu en múltiples aspectes, al GOB Menorca vam decidir impulsar un programa per donar suport a aquells pagesos i pageses que aposten per un model sostenible.

Aquest programa es basa en la filosofia de la Custòdia del Territori, la qual cerca implicar els diferents agents socials en la conservació dels valors naturals, paisatgístics i culturals. La Custòdia Agrària adapta aquesta metodologia a l'àmbit agrari a través de la signatura d'un acord entre els gestors del finca i l'entitat ecologista, que planteja un compromís d'ajuda mútua per tal que hi guanyin tant les condicions ambientals de la finca com la seva endibilitat econòmica.

37 Acords de custòdia

3 nous acord firmats enguany amb la finca de s'Alblegall (12 ha), Ses Roques Llises (2,16 ha) i Sant Joan (100 ha).

Promoció de productes i productors

Càlcul de la petjada ecològica de fruites i verdures de Custòdia Agrària.

14 Actes de promoció i presència pública. Excursions a Es Capell de Ferro, Son Tarí Nou i a l'hort de Binibó. Tastets a excursions, voluntariats, cursos de formació i diferents tallers i actes del GOB i externs. 7 sortejos de panera de productes entre els clients de la botiga al Mercat des Claustre. Presència de la marca Custòdia a la Fira Arrels. Presència de materials de Custòdia a la paradeta de producte local al mercat de Ciutadella durant agost i setembre.

Imatge de marca. Creació de noves etiquetes tipus segell, etiquetes per embotits i llibrets de valor afegit per a productes. Compra de 20 nous mantells de taula amb logo de Custòdia, repartits a 7 finques per fires i mercats. Compra de 25 porta-cartells per fires, mercats i tastets. Creació de cartells informatius per a les finques que fan venda directa. Registre de la marca de Custòdia Agrària

Difusió del valor afegit. Tríptics sobre el valor afegit dels productes de Custòdia Agrària: traducció al castellà i anglès i edició en paper. Fotos professionals dels productors i productes de Custòdia durant els mesos de primavera i estiu. Impressió d'etiquetes i bosses de paper i ràfia per l'any següent. Finalització de Catàleg de finques.

Formació

Seminari d'Agricultura i Medi Ambient (dues jornades). Curs sobre elaboració de biopreparats. Curs de formació sobre «Adobs verds»..

Jornades de «La Mar de Futur» emmarcades dins del programa de Custòdia Agrària.

Assessorament individualitzat sobre preparats regeneratius amb Axel Torrejón a cinc finques..

Inventaris de valors naturals

Realització i entrega dels inventaris de valors naturals de tres finques.

Inventari d'aus nidificants realitzat per tercera vegada a les Salines de la Concepció.

Actuacions directes a finques

Biodiversitat. Instal·lació de caixes niu per xòrics. Alliberament de dues òlibes. Alliberament d'una miloca. 13 caixes de biodiversitat revisades. Creació d'una bassa nova i millora d'una ja existent. Instal·lació de barreres d'ullastre. Instal·lació d'una càmera de «fototrampeig». Rotació de rateres a 10 finques diferents.

Paisatge. Retirada de deixalles a 5 finques.

Aigua. Millora dels canals de recollida de pluvials i sistemes de beurades a cinc finques. . Instal·lació de dos comptadors d'aigua..

Fertilitat del sòl. Entrega de material per realitzar pasturatge dirigit a tres finques. Construcció de dos nous models de galliner mòbil, als quals s'han anat incorporant millores tècniques. 20 analítiques de terra a 19 finques, acompanyades d'un assessorament posterior per millorar les mancances detectades. 1 analítica foliar. Disseny i execució de corbes a nivell amb la posterior sembra d'adobs verds a una tanca amb problemes d'erosió.

Diversificació de productes. Entrega de casetes d'abelles i alces a 4 finques. Compra 30 garrovers empeltats per repartir any vinent.

7 Jornades de voluntariat

Control de plantes invasores dins torrent. Recuperació de corrals de figueres. Tancat per control de cabres assilvestrades. Recuperació del pati de recollida d'aigua d'un aljub tradicional. Creació d'illots de fang per incentivar la nidificació d'ocells. Neteja d'una sínia i d'una vela per a fruiters.

Bioindicadors

3 formacions: teòrica presencial, teòrica en línia i pràctica al camp amb experts del tema. Dos seguiments de bioindicadors durant la primavera del 2022 amb la participació de 32 persones.

26 finques monitorades la primavera del 2022. Creació d'una comissió de voluntaris experts.

Difusió del projecte

Material audiovisual. Producció de 6 vídeos sobre l'impacte del programa de Custòdia Agrària, un vídeo sobre les jornades «la Mar de Futur» i un vídeo sobre l'«Àgora de la sostenibilitat». Gravacions per a documental sobre Custòdia Agrària a la sèrie «Our Common(s)» de l'Aliança per la Natura i Cultura Mediterrànies. Podcast de l'AMNC sobre Custòdia Agrària: versió en anglès per difusió internacional i versió en català per difusió local. Edició en paper de l'Impact Report en castellà i anglès (19/01).

Organització d'esdeveniments. Exposició «Alimentació i territori per al segle XXI» al Castell de Sant Antoni, Fornells. Àgora de la sostenibilitat i posteriors portes obertes al públic.

Ponències. Taula rodona sobre el món rural a l'Ateneu de Maó. Ponència «Custòdia del Territori: Aliances entre Agricultura, Biodiversitat i Serveis Ecosistèmics» a les Jornades DEM sobre alimentació i territori. Col·loqui sobre Custòdia Agrària a l'Ateneu de Maó. Presentació sobre el programa de Custòdia Agrària a Eivissa. Ponència sobre l'aigua a la Custòdia Agrària dins el programa de Menorca Preservada.

Entrevistes a mitjans audiovisuals. Entrevista a la Ser sobre el Seminari d'Agricultura i Medi Ambient. Reportatge d'IB3 sobre el voluntariat a l'Hort nº3 del barranc de Cala en Porter «El GOB alerta des de Menorca de la necessitat de netejar millor els torrents» i sobre el seguiment de bioindicadors «32 voluntaris fan el seguiment dels bioindicadors del programa de Custòdia Agrària del GOB Menorca». Al programa de ràdio Onda Cero per difondre diferents activitats.

Treball en xarxa

Trobades i intercanvi de coneixement: Assistència al «Biodiversity Impact framework workshop» a Mersin (Turquia) amb AMNC). Participació a l'«Steering Committee meeting» de la AMNC a Líban. Visita a Menorca de l'associació AIVeLal i fundació Aland. Participació al Cultural Landscape Conference a Lisboa, amb ponència sobre la petjada ecològica dels productes de Custòdia Agrària i taller sobre Custòdia Agrària. Visita-intercanvi amb l'equip de ACS (Líban) a Menorca. Reunió final d'avaluació del programa M6/AMNC a Menorca.

Reunions mensuals del comitè directiu del projecte Foodnected.

Reunions de Junta Directiva de la Xarxa de Custòdia de les Illes Balears (ICTIB) i del Foro de Redes y Entidades de Custodia del Territorio (FRECT).

Dedicació de personal contractat

La dedicació de personal és de 5,5 persones.

Medi Marí: treballant per una mar més saludable

Menorca es considera una de les zones millor conservades del Mediterrani. A les seves aigües habiten centenars d'espècies i és també un lloc estratègic per alguns animals migradors. Desafortunadament, diverses actituds irresponsables han provocat que en les últimes dècades els ecosistemes marins es trobin cada cop més amenaçats. Hi ha constatació científica que indica que algunes coses no s'han fet bé.

És l'hora de reaccionar i fer reaccionar, de protegir la posidònia, conscienciar sobre l'erosió de les platges, conèixer les espècies que viuen sota el mar i gestionar els recursos d'una manera més intel·ligent.

La vida al fons del mar, dins el port de Maó, a la costa nord o a la sortida del port de Ciutadella és essencial per entendre la natura de la nostra illa. És fonamental idò que coneguem més i millor la mar que ens envolta, per continuar gaudint-la tal com ella mateixa demana ser.

Al GOB pensem que el medi marí requereix atenció amb urgència. Trobar un equilibri amb el seu ús és un dels deures que cal afrontar amb decisió.

Sostenibilitat pesquera

Impulsar la vigilància efectiva en la pesca.

Gestions amb la Dir. General de Ordenación Pesquera y Acuicultura del govern central per dades de control de barques del bou.

Investigació sobre els expedients sancionadors en matèria de pesca de 2021 i Nota de premsa per donar a conèixer el reiterat baix nombre d'expedients sancionadors i per fer algunes reflexions.

Pesca il·legal. Participació en les jornades "Acabem amb la pesca il·legal a Balears, que podem fer a Menorca?" organitzades per Marilles. Participació en diverses reunions amb diferents entitats per abordar la problemàtica de la pesca il·legal a les Balears.

Suport a l'aqüicultura regenerativa. Reunions amb mariscadors per entendre millor la seva realitat i veure com els podem ajudar. Organitzem una visita a un viver de musclos amb Joachim Hjerl, impulsor d'una experiència de microgranges marines regeneratives a Dinamarca. Reunions amb diferents actors implicats i recerca històrica i legal per tenir una millor visió de la situació en la qual es troben els cultius marins al Port de Maó. Contacte amb el Servei de Cultura del Consell insular de Menorca per declarar l'activitat de cultiu de bivalves del Port de Maó com a patrimoni cultural immaterial.

Programa d'incentius per a una pesca sostenible. Recerca i redacció d'una proposta de bases per a un programa d'incentius dirigit a fomentar pràctiques de pesca més sostenibles per part del programa Leader.

Seguiment dels instruments de planificació

Massificació nàutica. Escrit a Capitania marítima per mostrar les conclusions extretes en creuar l'Estudi de capacitat de càrrega nàutica de 2020 amb l'estudi del PIC de 2010.

Port de Fornells. Diferents gestions amb Ports IB i amb Comissió de Medi Ambient per garantir el compliment de les condicions ambientals de les obres del port. Escrit a la Demarcació de Costes, a la Direcció General de Territori i Paisatge i a Capitania marítima, per demanar que les empreses que practiquen certes activitats a Fornells facin estudis de repercussió ambiental. Escrits a Ports de les Illes Balears per accedir a diversos documents ambientals (caracterització de fangs, Programa de Seguiment Ambiental, Informes ambientals de seguiment, diari ambiental).

Port d'Addaia. Escrits a Ports IB per poder accedir a diversos documents del projecte d'ampliació del port d'Addaia.

Port de Maó. Arrel del control del GOB sobre les obres projectades a diferents punts del port de Maó, APB ha encarregat un estudi de valors ambientals el qual mostra la presència d'una espècie de corall protegida (*Cladocora caespitosa*) per tot el port. S'ha fet difusió de la troballa. Escrit a Autoritat Portuària de Balears instant a recuperar el projecte original de l'obra de Cala Corb amb plataforma volant. Escrit a Autoritat Portuària de Balears mostrant la nostra preocupació pels fondejos del creuer MSC Orchestra al Clot de la Mola i recordant l'enllaç on poden trobar la cartografia actualitzada de Posidònia a Menorca. Comprovem la posició de fondeig del vaixell en diverses escales durant l'estiu.

Problemàtica dels residus a la mar

Programa d'adopció de trams de litoral. Coordinació dels grups i suport tècnic. S'ha fet feina per mirar d'incentivar la participació mitjançant un nou model de programa amb tasques més definides, formularis de recollida de dades simplificats i una coordinació més activa. Jornades presencial a Maó, Ciutadella i Mercadal i una jornada virtual per explicar les modificacions i recollir impressions i propostes de millora. Coordinació de dues actuacions conjuntes, una a les jornades de "Clean Up The Med" i l'altre el dia mundial de les platges i la neteja. Sis sessions de formació presencials a diferents emplaçaments, i dues en línia. Hi ha 87 grups amb un total de 1.520 participants.

Aliança Menorca sense Plàstics. Continuem col·laborant en la coordinació de l'aliança i en diversos projectes que aquesta porta a terme. Participem, en nom de l'Aliança, en un taller a Mònaco dirigit a crear una "comunitat de pràctica" entre entitats i institucions que fan feina per combatre la contaminació per plàstics al Mediterrani. Reunió amb el director general de Residus del Govern Balear per demanar com s'està desenvolupant la Llei de residus i compartir impressions.

Àrees Marines Protegides

Comissió de seguiment de les Reserves Marines de Menorca. Redacció d'un document de propostes per millorar el funcionament de les AMP per presentar i defensar a la propera Comissió de Seguiment de les Reserves Marines de Menorca.

Reserva Marina del Nord de Menorca. Escrit a la Direcció General de Pesca del Govern Balear per demanar els estudis de seguiment de poblacions de peixos a la Reserva Marina del Nord de Menorca.

Reserva Marina de l'Illa de l'Aire. Gestions i escrits per demanar que es rectifiqui la desprotecció que s'ha aprovat a la tardor sobre un 25 % de l'àrea de la Reserva.

30/30. Participació en unes jornades a Madrid per coordinar ONGs nacionals i internacionals l'estat per treballar juntes en l'objectiu 30% d'àrees marines protegides (amb plans de gestió) i 10% d'àrees de protecció estricta per al 2030.

Altres

Custòdia del litoral. Assistència a un taller sobre custòdia litoral celebrat a Palma.

Educació ambiental. Participació en el projecte de ciència ciutadana "Microplastic Watchers" amb dues escoles de Menorca. 14 sessions d'anàlisi de mostres. Elaboració informe final amb les dades recollides per les escoles des de gener de 2021 fins al juny de 2022, amb algunes hipòtesis interessants. Activitat de descoberta dels ecosistemes litorals a Arenal d'en Castell amb fillets d'entre 12 i 15 anys de fora de Menorca. Dues activitats sobre Posidònia a alumnes de 6è de primària..

Ciència ciutadana. Participació com a ponents a unes jornades de ciència ciutadana marina organitzades per Observadors del Mar i Marilles a Menorca.

Jornades Noves Economies. Organització i execució de les jornades “La Mar De Futur, experiències inspiradores per una nova economia marina”.

Badies somes. Participació en un projecte de conservació i restauració de badies somes de Menorca (Fornells, Addaia, Sanitja i port de Maó). Organització i execució d'un taller de fotografia submarina amb les badies somes com a temàtica central.

Posidònia. Carta a la Conselleria de Medi Ambient per denunciar l'incompliment dels fondejos sobre Posidònia i donar solucions. Nota de premsa per denunciar l'incompliment reiterat, per part d'alguns navegants, que fondegen sobre praderes de posidònia.

Tortugues marines. Elaboració de materials per difondre a xarxes i programes de ràdio, per recordar com actuar en cas de trobar una tortuga en època de nidificació.

Aliança Mar Blava. Participació en les reunions dels Grups de Treball de l'Aliança. Participació a Eivissa en el documental que dona a conèixer el recorregut de l'Aliança i les fites aconseguides.

Fons Next Generation. Participem en un grup de treball multidisciplinari organitzat pel Consell Insular perquè Menorca pugui accedir a fons europeus dirigits a projectes d'Economia Blava.

Dedicació de personal contractat

La dedicació de personal és d'1,6 persones.

Gràcies...

- a totes les **persones associades** per mantenir un any més la confiança amb l'entitat i a les **noves 83 associades**;
- a l'**equip tècnic** de l'associació pel seu esforç i dedicació i
  - a totes les **persones, entitats i empreses** per les seves **aportacions i donacions**.

QUEDA MOLT PER FER COMPTAM AMB TU

**El GOB promou la defensa dels valors ambientals
i l'equilibri entre les activitats humanes
i la conservació de la naturalesa.**